

2009-04-29

Program för ringmärkningsverksamheten på Haparanda-Sandskär

Detta program kompletteras av en Verksamhetsplan för aktuellt verksamhetsår samt av en arbetsordning.

Regler och riktlinjer

- Ringmärkningen ska följa den lagstiftning som finns samt de beslut som angivits av Naturvårdsverket om ringmärkningsverksamhet.
- Ringmärkningen ska följa de råd och rekommendationer som Ringmärkningscentralen utfärdar i Handbok för ringmärkare och sina meddelandeblad.
- Verksamheten får inte bryta mot de föreskrifter som finns angivna för nationalparken.
- Verksamheten ska i första hand ske som standardiserad ringmärkning.
- Ringmärkning inte får ske vid olämplig väderlek som regn och hård blåst. Vid regn ska alla nät stängas. Vid hård blåst ska nät där fåglar riskerar strypning eller betydande stress pga vinden stängas. Beslut om att stänga nät tas i första hand av ansvarig ringmärkare, men platschefen har ett överordnat ansvar i frågan.
- Näten ska kontrolleras och vittjas så ofta att fåglar inte kommer till skada, dock minst var 30e minut.
- Den standardiserade märkningen omfattar 24 slöjnet på standardiserade platser enligt nätplatskarta. Om vissa av dessa nät inte kan användas, till exempel på grund av stark vind eller högt vattenstånd, eller om fågeltillgången är dålig, får alternativa standardplatser enligt nätplatskarta användas. Den standardiserade märkningen omfattar även 28 vadarburar.
- Den standardiserade märkningen under höststräcket bedrivs från mitten av juli till mitten av oktober. Exakta datum anges i Verksamhetsplanen för året. Standardiserad märkning under vårsträcket har tidigare bedrivits och stationen arbetar för att så småningom åter kunna ta upp denna verksamhet. Aktuell period är från början av maj till början av juni.
- Fåglar som omkommer i samband med ringmärkning och som är i någorlunda gott skick tas om hand för att skickas till Naturhistoriska riksmuseet eller Ajtte, Svenskt Fjäll- och Samemuseum. Dessa fåglar ska stoppas i en plastpåse tillsammans med ett papper som anger dödsdatum och därefter förvaras i stationens frysack. Alla fåglar som läggs i frysacket ska noteras i ett särskilt protokoll. Dispens från länsstyrelsen krävs för att avlägsna fåglar från nationalparken. Stationschefen ansvarar för att söka detta tillstånd.

Annan ringmärkning, inventering och studier

- Annan ringmärkningsverksamhet än på standardiserade platser får ske endast efter samråd med länsstyrelsen. Samrådet handhas av stationschefen.
- Vetenskapliga studier får inte ske utan dispens från föreskrifterna av Naturvårdsverket samt tillstånd av den djuretiska nämnden. Dock får rent visuella studier av fåglar göras utan hinder av föreskrifterna.

- Dispens krävs för landstigning på omgivande öar med beträdnadsförbud.
- Noteras tecken på s.k. fågeldöd bland sjöfågel ska länsstyrelsen meddelas.

Kvalitetssäkring av verksamheten

- En arbetsordning ska finnas och biläggas programmet
- För varje år upprättas en verksamhetsplan som även den biläggs.
- Platschef, ringmärkare och assistenter ska skriva under att man tagit del av, förstått och accepterat program, arbetsordning samt föreskrifter för nationalparken.
- Under märksäsong ska funktionerna platschef, ansvarig ringmärkare och kontaktperson i land vara bemannade. Platschefen ska vara en erfaren person med anknytning till NOF och är den som har ansvaret för den dagliga verksamheten. Platschef och ansvarig ringmärkare kan vara en och samma person
- Daglig rapportering ska ske till kontaktpersonen i land. I undantagsfall kan kontaktpersonen i land också vara platschef.
- Stationen ska ha fortlöpande kontakt med länsstyrelsens tillförordnade naturvårdsvakter i området.
- En lista över platschefer, ansvariga ringmärkare och kontaktpersoner i land ska tillhandahållas länsstyrelsen
- Stationen har strikta rekryteringsrutiner. Detta innebär bland annat att vi begär referenser på för oss okända personer som ska komma som märkare eller assistenter. För ansvarig ringmärkare krävs stationslicens som utfärdas av Ringmärkningscentralen. För att få detta krävs antingen att man har en personlig licens eller att man har dokumenterad erfarenhet från Haparanda Sandskär fågelstation eller någon annan fågelstation.
- Om stationspersonal bryter mot regler och rekommendationer för verksamheten eller misstanke finns om brott ska länsstyrelsen kontaktas. Platschefen ansvarar för att detta sker. Länsstyrelsen beslutar sedan om eventuella åtgärder
- Om länsstyrelsens personal upptäcker eller starkt misstänker att stationspersonal bryter mot regler och rekommendationer ska platschefen eller stationschefen omgående informeras om detta.

Boende

- Länsstyrelsen tillhandahåller kostnadsfritt boende i den sk. bevakarstugan under ringmärkningsperioden. Stugan har fyra bäddplatser. Boende i övriga stugor ska bekostas av ringmärkare själva enligt gällande priser.
- I mån av plats kan tillfällig utlåning av andra stugor vara möjlig.

Ansvarsfördelning

Ansvarsfördelningen mellan Länsstyrelsen, Naturvårdsverket och NOF och framgår av Bilaga 1. Denna behöver inte läsas av stationspersonalen, eftersom den inte påverkar det dagliga arbetet på stationen.

Övrigt

- I arbetsordningen ska ingå information om:
 1. Statens Vilt och vad som ska göras om någon av dessa arter påträffas.
 2. Att insamling av döda djur kräver dispens från länsstyrelsen.
 3. Att preparering av döda djur inte får ske.

- En rapport över verksamheten och dess resultat ska lämnas in till länsstyrelsen senast den 15/1 varje år. Här ska bland annat anges antal ringmärkta arter och individer, antal fåglar och arter som dött i samband med ringmärkningsverksamheten, återfynd av ringmärkta individer, bemanning på stationen – tidsperioder, antal ringmärkare och assistenter, intressanta fynd och iakttagelser. En ekonomisk redovisning ska också finnas.
- Programmet för fågelstationens verksamhet ska varje år godkännas av länsstyrelsen innan verksamheten börjar. Programmet ska vara länsstyrelsen tillhanda senast 1/3.